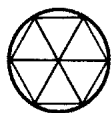

Nord-Troms Museum

STORFJORD * LYNGEN * KÅFJORD * SKJERVØY * NORDREISA * KVÆNANGEN

Årsmelding for Nord-Troms Museum. 2002

1. Styret.

1.1. Styrets årsberetning.

Nord-Troms Museum driver museums virksomhet lokalisert til de seks Nord-Troms kommunene, Storfjord, Lyngen, Kåfjord, Skjervøy, Nordreisa og Kvænangen. Hovedkontoret er lokalisert til Sørkjosen i Nordreisa kommune. Formålet med driften er å dokumentere, forske og formidle historie og kultur fra regionen med spesielt vekt på de trestammers møte. Forutsetningene for fortsatt drift er å tilstede etter styrets mening.

Nord-Troms Museum skader ikke det ytre miljø på noen måte.

Sykefraværet har i 2002 vært på 3,6 %. Dette er en klar nedgang fra tidligere år. Dette skyldes i hovedsak at langtistfraværet har gått ned. Nord-Troms Museum har ikke noen egen bedriftshelsetjeneste. Virksomhet er heller ikke pålagt å ha en bedriftshelsetjeneste. Det har ikke vært alvorlige arbeidsulykker ved Nord-Troms Museum i 2002.

Resultatet for 2002 viser et underskudd/ overskudd påkr. Av dette er ordinære avskrivninger.

1.2. Styrets sammensetning.

Historielaget.

Nord-Troms Historielag: Kåre Martinussen, Lyngseidet; vara: Hans Petter Giæver, Lyngseidet fram til Juni

Fra juni. Liv Reidun Olsen med vara Per Larsen.

Nord-Troms Historielag: Reidar Breivik, Olderdalen; vara: Pål Fredriksen, Storslett
Fram til juni. Fra juni Carl Johan Bentsen med Reidar Breivik som vara.

Kommunale represententer.

Lyngen kommune: Ole Anton Teigen, Svensby; vara: Herulf Eriksen, Sør-Lenangen

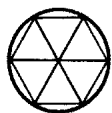
Storfjord kommune: Marianne Langånes, Hatteng; vara: Gro Kvalberg, Skibotn

Kåfjord kommune: Olaug Steinlien, Manndalen; vara: Asle Tveitnes, Trollvik

Skjervøy kommune: Helge Guttormsen, Skjervøy; vara: Carl Johan Bentsen, Lauksletta

Nordreisa kommune: Ann Margrete Flåten, Sørkjosen; vara: Steinar Toresen, Storvik

Kvænangen kommune: Jan Helge Jensen, Burfjord; vara 1: Ingebjørg Jensen, Alteidet
Vara 2 Reidar Josefsen. Badderen.

De ansatte

Nord-Troms Museums ansatte:, Åse Grønnbakk. Sørstraumen; vara: Toril Paulsen

Styreleder: Helge Guttormsen fram til februar. Fra april overtok Ann Margrethe Flåten.

Nestleder: Marianne Langånes i hele perioden.

Sekretær: bestyrer Rune Sundelin

1.3. Styrets arbeid.

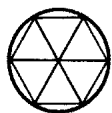
Styret har i perioden 2002 hatt 9 styremøter og har behandlet 81 saker, med tillegg for referatsaker. Den viktigste saken har vært ansettelse av konservator. Stillingen ble lagt til Kåfjord kommune/Ga`ivuona suohkan og ble lyst ut i oktober 2002 med ansettelse på nyåret 2003. Styret har i år deltatt på Nord Norsk Museums seminar i Hammerfest for å orientere seg om ABM meldingen og konsolideringsarbeidet.

Styret har også behandlet rapporten fra Brattrein fra 2001. Rapporten har resultert i et vedtak om en reduksjon i bygningsmassen synes nødvendig. Arbeidet med dette er igangsatt. Brattrein har også i 2002 levert en ny raprot til styre. Denne gangen har han gjennomgått Nord-Troms Museum s forvaltning av gjenstander. Også her er det avdekket at mye må gjøres for å sikre disse verdiene for framtiden

1.4. Mål og visjoner

Nord-Troms Museum er regionmuseum for 6 kommuner i et område av Troms med store avstander, vel 20 mil mellom det sydligste til det nordligste punkt når man kjører bil. Med så store avstander er det vanskelig å realisere et veldrevet regionmuseum mht. drift og organisering enn i andre deler av landet, noe som har vært en stor organisatorisk utfordring for museet. For eksempel har styret måttet prioritere å ha sine møter midt i dette området for å spare reisetid og slik sikre godt med møtetid for styremøtene.

I 1978 ble Nord-Troms Museum etablert som det første regionmuseum i Troms. En feil som da ble begått i Troms var at dette første regionmuseet ikke ble ferdig utbygd med fagstillinger, før andre regionmuseer ble etablert. At både statlige og fylkeskommunale bevilgninger til Nord-Troms Museum i mange år sto stille uten å øke i takt med pris- og lønnsstigninger gjorde den budsjettmessige situasjonen vanskelig. Nedgangen i tilgangen på sysselsettingsmidler og prosjektmidler på slutten av 90-tallet førte til at rammene for

museumsdriften ble kraftig redusert. Det førte bl.a. til at budsjettet for museet ble for lite til å opprettholde driften på daværende nivå, bl.a. fordi økningen i lønnsbudsjettet ikke ble kompensert med økte bevilgninger fra stat, fylke og kommune. Dette innebar en overgang til en permanent situasjon hvor driften for museet måtte utføres med et mindre timeverk enn tidligere.

Ved innledningen av valgperioden utarbeidet styret en egen Handlingsplan for driften og utbyggingen av museumsdrift i Nord-Tromsregionen, som ble vedtatt av styret etter først å ha vært på høring i hver av kommunene i Nord-Troms.

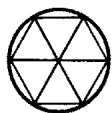
I inneværende år har Nord-Troms Museum fått økte midler som har muliggjort en konservator stilling ved museet. Målsettingene for museet om en faglig kvalitetsøkning synes dermed å komme nærmere en realisering.

Nord-Troms Museum har også i 2002 ansatt en teknisk konservator. Noe som gjør av at en kan få hevet kvaliteten på gjenstandsbevaringen.

2. De ansatte.

2.1. De fast ansatte og prosjektarbeidere.

Rune Sundelin.	Bestyrer.
Jon Arild Andersen	Museums snekker.
Trond Ove Holmgren.	It – konsulent. Full stilling.
Toril Paulsen.	Avdelingsleder i Kvæningen i 60 % stilling og 40 % prosjekt fram til 1 august. Fra 1 august 100 % fast.
Asbjørg Jensen.	Avdelingsleder i Skjervøy i 50 % stilling hele året. (Permisjon fram til 01.08.02)
Åse Grønnbak.	Avdelingsleder i Kåfjord i 60 % stilling. 40 % prosjekt hele året
Marion Sørensen	Førstesekretær fra 19.04.02- 01.10.02
Ole Bjørn Fossbakk	Prosjektleder fra 01.09.02. - 31.12.02 Sommerhjelp fra 20.06-02 - 30.08.02
Solveig Bråstad	Prosjekt arbeid fra 01.01.02. til 30.11.02 i 50 %

	Fast ansatt fra 01.11.02 i 60 % som avdelingsleder i Storfjord fra 1.12.02.
Marte Gausdal	Renhold fra 1.1.2002 til 30.08.02
Merethe Gausdal	Renhold fra 1.11.2002 –
Viik	Renhold fra 01.07.2002-

Disse har til sammen utfør 7,7 årsverk. Sykefraværet har i år 2002 vært 3,6 % noe som lavere enn tidligere år. Den vesentligste årsaken til dette skyldes at det ikke har vært langtidsfravær hos de ansatte i 2002. Utviklingen må betraktes som særs gledelig.

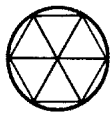
2.2. Korttids engasjerte og sommerhjelpere.

Nord-Troms Museum har som vanlig hatt mange engasjerte guider. Det har også vært ansatt folk som har hjulpet til med å arrangere skole uker, kursholdere etc.

Marthe Soleng Gausdal	Guide Tørfosstunet
Bjørn Magne Fredriksen .	Hjelpe mann vedlikehold
Kari Markreda Johtr	Guide Holmenes
Frank Jørstad.	Instruktør for lydklipp.
Annfrid Sivertsen.	Guide Holmenes
Maria Isaksen Steinsvik.	Guide Marursund.
Rikke With Bjørkestøl	Guide Marursund.
Øystein Heggelund	Guide Tørfosstunet
Karl Martin Johnsen	Guide Burfjord.
Leif Johan Berg	Maling.
Tom Kjetil Varsi	Plenklipping / rydding.
Susanne Bergsmo	
Borghild Bråstad	Guide Skibotn
Kristin Nicolaysen	Illustratør og kursholder.
Marte J. Aslaksen	Guide Holmenes

2.3. Rekruttering.

Nord-Troms Museum har i 2002 rekruttert ny avdelingsleder i Storfjord. Solveig Bråstad som er teknisk konservator er blitt ansatt i stillingen. Nord-Troms Museum har også lyst ut en konservator stilling med god søkning. Ansettelse på nyåret 2003.

3. Innsamling.

Nord-Troms Museum har i 2003 ikke prioritert noen

Ønske om å finne ut hvilken ovner som hadde vært på

4. Restaurering / Vedlikehold:

4.1. Maursund

I 2002 er taket på Maursund ferdig. Tre år med

4.2. Nemenikou

Nemenaikou ble i høst tømt for gjenstander. Flere uker gikk med til dette arbeidet fra Jon Arild og Toril.

4.3. Gamsellett

4.4. Skibotn.

4.5. Slettnes.

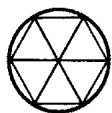
På Slettnes er det satt inn ny ovn på kjøkkenet. Ovnene ble kjøpt fra.....

4.6. Tørfoss.

4.7. Bjørklygården

På Bjørklygården ble det gamle fotorommet pusset opp. Rommet har tidligere hatt problemer med klokk innslag. Derfor blei rommet flislagt med en kant rundt slik at en har sikret seg mot oversvømmelser. Benker, vasker og blandebatterier er bytte, det samme er temperaturovervåkingen. Ny framkaller med digital variosplitt er montert. Dette gjør av vi i dag besitter et moderne mørkerom med muligheter for effektiv bildebehandling.

5. Formidling.

På formidlingssiden har utstillings arbeidet hatt et sterkt fokus i 2002. To store utstillinger er ferdigstilt. Museet har også i arbeidet med utstillingene lagt vekt på kompetanseoppbygging slik at en i framtiden skal kunne produsere flere utstillinger basert på interne krefter. Dette arbeidet har nødvendigvis også godt på bekostning av andre formidlingstiltak.

5.1. Utstillinger

5.1.1. Marked og Læstadius.

I juni åpnet utstillingen ”Marked og Læstadius” dermed var en plan som ble påbegynt i 1999 realisert. Nærmere 200 kvm utstilling sto ferdig for publikum. Utstillingen inneholder historien om markedsplassen på Skibotn i en Nordkalott perspektiv.

I realisering av utstillingen ”Marked og Læstadius” har NTRM har hatt dialog med det læstadianske miljøet i Storfjord og Lyngen under utarbeidelsen av utstillingen, samt med den samiske bildekunstneren Hans Ragnar Mathisen i utsmykningen av utstillingen.

Det er også laget et lydkontentum med dialog på tre språk til utstillingen. For dette arbeidet benyttet vi lokale amatørskuespillere fra Skibotn med Frank Jørstad som instruktør.

Utstillingen er delvis teksten på tre språk. En utstillings katalog er også under utvikling.

5.1.2. Her bor mitt folk.

Her bor mitt folk er en utstilling om Krig og evakuering i Kvænangen. Nærmere 120 kvm ny utstilling sto ferdig i juli. I utstillingen ble det benyttet dikt som utstillingstekster.

5.1.3. Museum der folk er.

5.2. Skole rettet virksomhet.

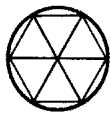
5.2.1. Skoleuker.

5.2.2. Utstilling prosjekter

5.2.3. Rundturer.

5.2.4. Skoler utenfra.

5.2.5. Høyskoler.

5.3. Publikasjoner

Nord-Troms Museum s småmåskrifter kom ut med sitt først nummer i januar 2002. Nummeret var riktignokk 1/ 2001 men forsinkelser i produksjonen gjorde av i ikke hadde den ute før i 2002. Hele tre hefter rakk å kommet ut i 2002. Samtidig er flere under planlegging utarbeidelse. Alle heftene er satt og gjort Lya-out på ved Nord-Troms Museum. Trykket er blitt gjort av Lundblad grafisk med digital print.

5.3.1. De Sjøsamiske sidaer i Kvæningen.

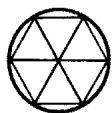
De sjøsamiske sidaene i Kvæningen” var det første hefte i serien og var baser på Svein Erik Grydeland sitt arbeid fra Kvæningen. Første opplaget var på 300 og gikk relativt fort. Andre opplaget var på 250 hvorav ca 100 er solgt ved årsskiftet.

5.3.2. De svake og listige er sterkere en de sterke og dumme

Den andre hefte i serien kom ut på høsten. Det var hefte ” De svake og listige er sterkere en de sterke og dumme” Hefte inneholdt et av de kvenske eventyrene som Qvigstad samlet inn i Kvæningen og Nordreisa ca 1891. Hefte ble illustrert av Kristin Nicolaysen og den kvensk teksten ble redigert av Egil Sundelin. Utgivelsen var støtten av Undervisningsdirektøren i Troms.

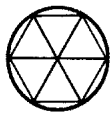
5.3.3. Kulturminner på Arnøy og Laukøy i Nord-Troms

Er det siste hefte i serien og var nummer 2 / 2002. Hefte omhandlet kulturminner på Arnøya og er basert på et manus utarbeidet av Eirin Holberg. Eirin Holberg var prosjektleder for et bygdemobiliseringsprosjekt, ei vandring gjennom tid, landsskap og historie. Eirin var prosjektleder i prosjektet. Utgivelsen blei støttet av Norsk-Kulturråd.

6. Kulturdepartements Oppfølgingskriterier og resultatindikatorer.

Oppfølgingskriterier	Resultatindikatorer
1. Museene skal arbeide målrettet for å bedre katalogiseringen, sikringen og bevaringen av samlingene.	1.1. Hvor mye materiale som ikke er tilfredsstillende katalogisert pr. 31.12.02, samt endringer i mengden ukatalogisert tilfang pr. 31.12.2002. Nord-Troms Museum har ca 3000 gjenstander og 2000 gjenstander som vi regner som ikke tilfredsstillende katalogisert. Avhengig av hvilke kvalitets krav som settes vil dette tallet reduseres eller økes kraftig. Vi arbeider kontinuerlig med å heve kvaliteten på de registreringene som er gjort. Dette har høyere prioritet i dag en innsamling av nytt materiale.
	1.2 Er det laget tiltaksplan for å komme a jour med katalogiseringen i 2002? Nord Troms Museum har en felles handlingsplan for perioden 2000-2003. Denne planen Innholder tiltak for innsamling, katalogisering, sikring, og forskning.
	1.3 Foreligger det overordnet tiltaksplan med Nord Troms Museum har en felles handlingsplan for perioden 2000-2003. Denne planen Innholder tiltak for innsamling, katalogisering, sikring, og forskning.
	1.4 Foreligger det overordnet bevaringsplan? Nord Troms Museum har en felles handlingsplan for perioden 2000-2003. Denne planen Innholder tiltak for Innsamling, Katologisering, Sikring , Forsking. I tillegg arbeidet professor Håvard Dahl Brattrein og teknisk konservator Jon Hansen fram en sikrings og bevaings rapport i 2002. Denne vil danne grunnlag for rulleringen av handlingsplanen som vil finne sted i 2003.
	1.5 Areal som er blitt brannsikret og / eller tyverisikret i 2002 delfinansiert gjennom særskilt tilskudd fra NMU, hhv. uten slik delfinansiering. Ingen arealer er blitt brannsikret i år 2002 med sikringsanlegg. Vi har prioritert brannvernleder kurs for de ansatte. I tillegg har Total Brannsikring A/ S gjennomført tilsyn på et anlegg og utarbeidet tiltaksliste for oss.
	1.6 Areal i kvm. med utstillingslokale og / eller magasin som har fått tilfredsstillende klimakontroll ved nybygg eller ombygging i 2002. Ingen.

-
2. Museene skal legge til rette for forskning i tilknytning til samlingene.
- 2.1 Antall ferdigstilte og igangsatte forskningsprosjekter i 2002.

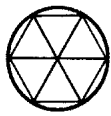
Professor II ved Nord-Troms Museum Håvard Dahl Brattrein arbeider sammen med Helge Guttormsen med byggeskikk i Nord-Troms med spesiell vinkel på kvensk byggeskikk.

- 2.2 Antall eksterne forskningsprosjekter med utgangspunkt i samlingene.

**Nord-Troms Museum har levert materiale til helge Guttormsens Doktorgradssøknad, (Transkriberte Gjekte kladder) Marin. (transkriberte Amerinka brev)
Marianne Solheim har f (transkriberte amerikabrev)**

Bilde fra Nord-Troms Museum s samling. Bilde viser arbeiderne som lagde brua over Reisaelva.

-
3. Det samlede museumstilbudet skal nå ut til alle grupper med spesiell vekt på barn og unge. I den sammenheng må vurderinger av åpningstidene for museene utgjøre et sentralt element.
- 1 Totalt antall besøkende. **4835**
- 3.2 Antall barn og unge i forhold til det totale antall besøkende. **Ca 45 %**
- 3.3 Er det lagt planer for formidlingstiltak rettet mot barn og unge, for eksempel prosjekter i samarbeid med skolen?

Ja det er utarbeidet et bredt samarbeid med skolene.

Skolene har skolebesøk på et av gårdsanleggene på mellomtrinnet. Her får elevene arbeide med konkrete oppgaver. Oppleggene krever høy instruktør tetthet og er derfor dyre å produsere. Nytt av året er at alle elvene i Kvænangen kommune (100 %) fikk være med i Burfjord dalen å Skjære sennagress (brukes i skaller og kommager) Der skjærte de gresse, banke

Skolene bruker også museets samlinger i lokal- historie undervisningen gjennom lån av gjenstander og bilder til produksjon av egne utstillinger som vises for andre elever og foreldre.

Storfjord skolene kjører et leirskoleopplegg der de besøker 7 av Nord-Troms Museum s anlegg i løpet av tre dager. Dette opplegget går aller elever i 8 -9 kassettrinn igjennom. Opplegget er integrert med natur historie under fellesnevneren ” min hjemlass”.

Mandalen skole bruker Holmenes sjø samiske gård i en uke for undervisning i lokalhistorie, mattradisjoner, tekning form og farge, og biologi.

U.P.S ! Listen er ikke uttømmende men viser eksempler på samarbeids prosjekter mellom Nord Troms Museum og skolene i regionen.

- 3.4 Antall nye utstillinger, respektive faste og temporære utstillinger, og nyåpnede utstillingsareal i kvm.

Nord-Troms Museum har vært særlig aktive når det gjelder å skaffe fram nye utstillinger. Vi har ferdigstilt to nye utstillinger i 2002.

I Skibotn åpnet vi en ny utstilling på 250 kvm om ”marked og læstadius.” Arbeide med denne utstillingen har vært en hovedaktivitet de siste to årene.

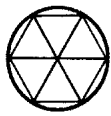
I Kvænangen åpnet vi en ny utstilling, ”Her bor mitt folk” på 150 kvm om krigen brenninga og gjenreisning. Prosjektet var opprinnelig et rehabiliterings prosjekt av en utstilling som blei vannskadet 2000, men det bli etter hvert gjort så store endringer at det bli en helt ny utstilling.

I banken på Lyngseidet har vi satt opp en pilot innen prosjektet ” Museum der folk er ” . Prosjektet har til hensikt å sette opp mindre museums utstillinger i det offentlige rom. Den første omhandlet leker opp gjennom tidene.

- 3.5 Antall spesielle omvisninger, forelesninger og film- og videovisninger, og antall besøkende på disse.

- 3.6 Har museet etablert formidlingstilbud gjennom Museumsnett Norge?

Ja Nord-Troms Museum hadde ca 7000 besøkende på sine hjemmesider i 2002 (www. ntrm.no)

-
4. Det skal stimuleres til utviklingsprosjekter som fremmer kompetanseheving i museumsarbeidet, og samordning og samarbeid mellom institusjonene.	4.1 Antall og innhold i prosjekter av denne typen i samarbeid med NMU og Norsk Kulturråd.
Ingen.
	4.2 Antall og innhold i prosjekter i samarbeid med fylkeskommunen, andre museer og andre instanser.

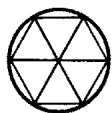
Felles nettsider om kvener med Vadsø Museum.

-
5. Innsamlingspolitikken i de kulturhistoriske museene under ett skal prioritere bygnings- og gjenstands-, foto- og arkivmateriale som gjelder 1900-tallets kulturhistorie.	5.1 Nyinnsamlet materiale fra perioden 1900-1945 og etter 1945.

Nord-Troms Museum har mottatt 5 gjenstander i 2002. Vi har ikke noe mål om å bedrive et aktivt innsamlingsarbeid. Vår samling består i dag av 16 000 gjenstander. Forvaltningen av disse på en god og forsvarlig måte krever så store ressurser at et det ytterligere innsamlingsarbeid må utvises en streng disiplin på å avvise gjenstander som det allerede finnes eksemplarer av i samlingen.

Nytt materiale som skal samles inn må tilføre samlingen noe nytt og unikt, eller det må være behov for gjenstandene i utstilling eller forskningsarbeid.

Kvalitets heving på de gjorte registreringene og forbedring av bevaringsforhold for det innsamlede materialet er prioritert. |
|---|---|
-

7. Konklusjon

Ut fra den aktivitet som ovenfor er dokumentert, synes virksomheten ved Nord-Troms Museum etter styrets vurdering klart å ha vært i samsvar med Kulturdepartementets resultatmål for 2002. Innenfor formidlingsarbeid er det blitt realisert en enestående rekke utstillinger, noe som for styret synes å være utslag av nye og større muligheter for å få eksterne tilskudd til faglig godt begrunnede prosjekt, slik at NTRM har kunnet engasjere eksterne prosjektledere. Samtidig har en foretatt en betydelig kompetanseheving på området utstillinger internt. I museets egne interne handlingsplan har styret også valgt i sterkere grad å ville fokusere på prosjekt tilknyttet det etniske feltet, ut fra de udekkede behov som fantes i Troms og Nord-Troms.

På områder der det er åpenbare svakheter som faglig kompetanse, den store bygningmassen og bevaringsforholden for gjenstander er det gjort tiltak og lagt planer for forbedringer.

Det er imidlertid styrets klare oppfatning at dersom NTRM skal makte å forbedre seg på alle de resultatmål som Kulturdepartementet har satt opp, kan dette kun skje gjennom en sterk opptrappingsplan i form av midler til fagstillinger. I et nordnorsk perspektiv og fylkesperspektiv for Troms vil styret peke på at NTRM har et svært tungt musealt ansvar (største museumssamlinger i Troms) å forvalte. Dette i tillegg til de nye utfordringene som ligger innenfor utforskning og revitalisering av kvensk og samisk kulturhistorie, tilsier etter styrets vurdering at nettopp dette regionmuseet bør bli prioritert med nye fagstillinger ved den nasjonale opptrappingsplan som nå er i gang innenfor museumssektoren i Norge.